

FF SOLUTIONS

RI-Buitenbouw B.V.

Quickscan
Natuurwetgeving
'Havenlijn'
te Nijkerk

Oplossingen flora en fauna binnen het wettelijk kader

FF Solutions is een merknaam
onder RI-Buitenbouw B.V.
Duifhuis 34, 3862 JG te Nijkerk

info@ri-buitenbouw.nl
info@bouwbulderweg.nl
06-51098912

Rabobank IBAN NL 10RABO0324421516
BTW-nr. NL 8521 84 657 B01
KvK 56556497

Colofon

Titel	Quicksan Natuurwetgeving
Subtitel	Havenlijn, te Nijkerk
Opdrachtgever	Gemeente Nijkerk Van 't Hoffstraat 24 3863 AX Nijkerk
Projectlocatie	Havenlijn, te Nijkerk
Projectnummer	15QSO3-25
Datum	27 oktober 2025
Status	Definitief
Veldonderzoek	S.T. Brouwer BSc Wiskunde en Toepassingen, Universiteit Utrecht Oud-vrijwilliger IVN Nijkerk bij Landschapsbeheer en Weidevogelbescherming Gecertificeerd Imker
Auteur(s)	S.T. Brouwer
Kwaliteitscontrole	G.R. Bouw Werkvoorbereider Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 3 Planvormer Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 4 European Tree Worker (ETW) European Tree Technician (ETT) Boom technisch adviseur, Norminstituut handboek bomen HBO Minor bomen en stedelijke omgeving Gecertificeerd Boom Veiligheid Controleur

Kennismaken met FF Solutions

FF Solutions 'Natuurbescherming'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het in kaart brengen van voorkomende ecologische vraagstukken die zich bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheersmaatregelen kunnen voordoen. Bij elke ruimtelijke ontwikkeling en-/of beheersmaatregel zal er rekening moeten worden gehouden met eventuele beschermde soorten, gebieden en-/of houtopstanden. Onze ecologen brengen de risico's van de voorgenomen activiteit in kaart en bieden een passende oplossing ten aanzien van de te beschermen soorten, gebieden en-/of houtopstanden. Ons uitgangspunt is de natuur respecteren, zorgvuldig handelen en de ruimte te zoeken om het voorgenomen project doorgang te laten vinden.

FF Solutions 'Boomtechniek'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het onder andere in kaart brengen van voorkomende boomvraagstukken die bij ruimtelijke ontwikkelingen zich kunnen voordoen.

FF Solutions is voorzien van de laatste kennis op het gebied van boomtechniek met betrekking tot wet- en regelgeving en groeiomstandigheden van de boom. De kennis is getoetst onder Europees toezicht, het EAC. Middels een puntensysteem wordt de kennis en kwaliteit van de kennis op peil gehouden en geborgd. FF Solutions onderhoudt de vereiste kwalificaties, waardoor de certificering geborgd blijft.

FF Solutions 'Landschappelijke inpassingen'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het o.a. in kaart brengen en tekenen van landschappelijke inrichtingsplannen die bij ruimtelijke ontwikkelingen toegepast kunnen worden.

FF Solutions is voorzien van kennis op het gebied van landschappelijke inpassingen met betrekking tot het in kaart brengen van gebied eigen natuurwaarden. FF Solutions onderhoudt de benodigde kennis door continu zich te blijven verdiepen in natuur- en cultuurwaarden die gesteld worden aan bepaalde gebieden. FF Solutions onderhoudt dan ook diverse kwalificaties die aan dit onderwerp zijn gerelateerd.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Wetgeving	5
1.2	Methoden	6
1.3	Betrouwbaarheid	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Gebiedsbeschrijving	8
2.1	Topografische ligging	8
2.2	Huidig gebruik projectlocatie en omgeving	8
2.3	Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen	11
3	Gebiedsbescherming	12
3.1	Natura 2000-gebieden	12
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	13
3.3	Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	14
3.4	Ander beleidsmatig beschermd gebied	15
4	Beschermd houtopstanden	16
4.1	Specifieke zorgplicht houtopstanden	16
5	Soortenbescherming	17
5.1	Broedvogels	17
5.2	Vleermuizen	21
5.3	Overige zoogdieren	23
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen	25
5.5	Insecten en ongewervelden	26
5.6	Vaatplanten	27
5.7	Nader onderzoek	28
5.8	Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming	28
6	Samenvatting	32
7	Bijlagen	34
	Bijlage 1: Bronnen	34
	Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving	35
	Bijlage 3: Kernkwaliteiten nationale landschappen	41

1 Inleiding

FF Solutions heeft van gemeente Nijkerk opdracht gekregen een Quicksan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Havenlijn', te Nijkerk. Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om de Havenlijn te reconstrueren.

De Quicksan Natuurwetgeving heeft als doel in te schatten of er binnen de te onderzoeken locatie beschermde planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die een beschermde status hebben en mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op beschermde houtopstanden, gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

1.1 Wetgeving

Om het voorliggend document beter te begrijpen zal een korte toelichting gegeven worden over de relevante wetgeving; de Omgevingswet (zie bijlage 2 voor aanvullende informatie).

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- o AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- o Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Naast de algemene zorgplicht geldt er een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten (zie bijlage 2 voor een uitgebreide beschrijving van deze activiteiten).

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook

om soorten van nationaal belang. Hiernaast wordt ook de bescherming van Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen geborgd door de Ow. Tevens ziet de Ow er op toe dat houtopstanden in de fysieke leefomgeving worden beschermd.

Behalve de algemene zorgplicht, kent de Ow ook diverse specifieke zorgplichten die duidelijk maken wat er wel en niet moet gebeuren bij een activiteit. Aan de natuur gerelateerde specifieke zorgplichten zien toe op:

- o Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden (art. 11.6 Bal);
- o Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild (art. 11.27 Bal); en
- o Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen (art. 11.116 Bal).

1.2 Methodes

Het verrichte onderzoek is opgedeeld uit een bureau- en veldonderzoek, welke samen leiden tot inzicht in aanwezigheid van beschermde soorten en geschikt habitat. Bij de beoordeling van het onderzoeksgebied is allereerst een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten binnen en rondom de projectlocatie, de ligging van beschermde gebieden in de regio van de projectlocatie en aanwezige houtopstanden en relevante regelgeving. Daarvoor is onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna NDFF genoemd) geraadpleegd voor actuele verspreidingsgegevens van soorten (zie bijlage 1 voor bronnen). Het bureauonderzoek dient als basis voor veldonderzoek welke plaatsvindt binnen het onderzoeksgebied. Tijdens het veldonderzoek is onderzoek gedaan naar (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten, welke voor kunnen komen of in de directe omgeving vanuit actuele data zijn vastgesteld. Tijdens het veldonderzoek is er onder andere gebruik gemaakt van de checklist voor het inschatten van de aanwezigheid van vleermuizen, opgesteld door Netwerk Groene Bureaus. Tevens is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

Door resultaten van het veld- en bureauonderzoek te combineren wordt beoordeeld welke effecten te verwachten zijn als gevolg van de geplande ingrepen op (potentieel) aanwezige soorten en hun habitat, beschermde gebieden en houtopstanden. Naar aanleiding van de effectenbeoordelingen volgt een advies in te ondernemen stappen binnen de relevante ontwikkeling.

1.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform geldende regelgeving omtrent natuurbescherming (zie bijlage 2). Het betreft een momentopname en levert een toetsing op van de geschiktheid van de projectlocatie voor beschermde soorten.

Het incidenteel ter plaatse zijn van beschermde soorten is daarentegen nooit met zekerheid te voorspellen. FF Solutions verwerpt op voorhand aansprakelijkheid met betrekking tot mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door FF Solutions verrichte onderzoek neemt. Een Quickscan is in de regel geldig voor een duur van 2 tot 3 jaar, behalve indien in deze periode de ecologische omstandigheden dermate veranderd zijn en/of de relevante regelgeving of inzichten daartoe behorend zijn veranderd. Indien uitvoering van een ontwikkeling met meer dan 3 jaar wordt verschoven, wordt aangeraden de uitkomsten van de Quickscan wederom te toetsen.

FF Solutions verklaart geen onderzoek uit te voeren binnen het onderzoeksgebied met als doel om resultaten van wettelijke of maatschappelijke vereisten te ontwijken, die gebleken zijn uit eerder onderzoek.

1.4 Leeswijzer

Dit onderzoek is opgedeeld in een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Hoofdstuk 2 bestaat uit de gebiedsbeschrijving, waarin het huidige gebruik, het toekomstige gebruik en topografische ligging van de projectlocatie besproken wordt. In hoofdstuk 3 vindt u het hoofdstuk over gebiedsbescherming en de resultaten aan de hand van bureauonderzoek. Aansluitend zullen in hoofdstuk 4 de beschermde houtopstanden besproken worden. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten vanuit het veld- en bureauonderzoek omtrent soortenbescherming en de effectenbeoordeling. Per categorie beschermde soorten worden de vaststellingen, effectenbeoordelingen en het hierop volgende advies besproken. Het onderzoek wordt in hoofdstuk 6 afgesloten met de samenvatting en conclusies op de uitkomst van het gehele onderzoek.

2 Gebiedsbeschrijving

Binnen dit hoofdstuk wordt de huidige situering van de projectlocatie en voorgenomen ontwikkelingen beschreven. Tevens zal ingegaan worden op de huidige staat van de projectlocatie en belangrijke kenmerken die zijn vastgesteld tijdens het veldbezoek.

2.1 Topografische ligging

De projectlocatie bevindt zich binnen de bebouwde kom van Nijkerk en betreft het werktracé van de reconstructie van de Havenlijn (zie Fig. 2.0). Het onderzoeksgebied zoals opgenomen in voorliggende Quickscan betreft het werktracé en de omgeving tot circa 5 meter hier omheen.

Fig. 2.0, Topografische aanduiding werktracé (rode lijn) (achtergrondbron: www.pdok.nl)

2.2 Huidig gebruik projectlocatie en omgeving

Binnen de projectlocatie bevindt zich de Havenlijn, een wandel- en fietspad die loopt vanaf de kruising Nijverheidsstraat-Tijsselingstraat in het westen, naar de aansluiting op de Stationsweg in het oosten.

Het gedeelte van de Havenlijn ten westen van de straat Vetkamp betreft een zandpad (zie Fig. 2.1 t/m 2.6). Dit zandpad wordt aan de noordzijde omsloten door intensief gemaaid gras en een intensief onderhouden watergang. Ten noorden van deze watergang is een boomstrook aanwezig met onderbegroeiing. Ter hoogte van de Tijsselingsstraat bevindt er zich ten noorden van het zandpad een bredere strook met bomen en onderbegroeiing en ontbreekt het gemaaid gras en de watergang. In deze boomstrook zijn ook takkenhopen aanwezig. Het zandpad wordt ten westen van Vetkamp aan de zuidzijde begrenst door struiken waar bomen tussen staan. De bomen bestaan veelal uit haagbeuk, berk of zomereik. Ten zuiden van de boomstrook bevindt zich de buurt Bruin Slotlaan/Campenbuurt.

Fig. 2.1, Overzicht van Havenlijn, kijkend richting Vetkamp. Ter hoogte van fietspad naar Gildenstraat/Steenbeek (bron: FF Solutions)

Fig. 2.2, Overzicht van Havenlijn, kijkend richting Nijverheidsstraat (bron: FF Solutions)

Fig. 2.3, Watergang ten noorden van Havenlijn (bron: FF Solutions)

Fig. 2.4, Overzicht van Havenlijn, ter hoogte van kruising Tijsselingstraat-Nijverheidsstraat (bron: FF Solutions)

Fig. 2.5, Takkenhoop in bosstrook ter hoogte van kruising Tijsselingstraat-Nijverheidsstraat (bron: FF Solutions)

Fig. 2.6, Overzicht van Havenlijn, ter hoogte van Gildenstraat 2a (bron: FF Solutions)

Het gedeelte van de Havenlijn ten oosten van de straat Vetkamp betreft een verhard fietspad (zie Fig. 2.7 t/m 2.12). Tussen Vetkamp en Wallerstraat wordt ook dit deel van de Havenlijn aan de noordzijde begrensd door een strook met gemaaid gras, gevolgd door een watergang. Ten noorden van deze watergang bevinden zich tuinen en/of achterpaden van noordelijk gelegen woningen, maar ook enkele groenstroken. Aan de zuidzijde wordt de Havenlijn begrensd door struiken waar bomen tussen staan. De bomen bestaan veelal uit haagbeuk, berk of zomereik. Ten zuiden van de boomstrook bevindt zich de buurt Zilverschoon/Oranjebuurt. Ten zuiden van de

Wallerstraat loopt de Havenlijn door tot het spoor. Op deze plek wordt de Havenlijn zowel aan noord- als zuidzijde grotendeels begrensd door bomen en struiken. Louter tussen de straat Knopenfabriek en Havenlijn is sprake van een watergang.

Fig. 2.7, Overzicht van Havenlijn, ter hoogte van Vetkamp (bron: FF Solutions)

Fig. 2.8, Overzicht van Havenlijn (bron: FF Solutions)

Fig. 2.9, Overzicht van Havenlijn (bron: FF Solutions)

Fig. 2.10, Overzicht van Havenlijn, ter hoogte van Wallerstraat (bron: FF Solutions)

Fig. 2.11, Overzicht van Havenlijn, ter hoogte van Wallerstraat (bron: FF Solutions)

Fig. 2.12, Overzicht van Havenlijn, ter hoogte van Rondel, met drie (mogelijk) te verwijderen bomen langs fietspad (rechts) (bron: FF Solutions)

2.3 Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om de Havenlijn te reconstrueren. Het bestaande pad wordt omgevormd naar een fietspad en wandelpad (zie Fig. 2.13). Om het voorgaande te bereiken wordt het bestaande pad verbreed en krijgt een dwarsprofiel zoals opgenomen in Fig. 2.14. Bij de verbreding van het pad wordt op een deel van het traject de naastgelegen struiken/heesters verwijderd. Echter, als uitgangspunt wordt de verbreding waar mogelijk uitgevoerd op grasdelen om groenstructuren hiermee zo veel mogelijk te ontzien. In het oosten van het traject, ter hoogte van Rondel, worden mogelijk drie bomen verwijderd. Ter hoogte van de Tijsselingstraat wordt het wandelpad niet langs het fietspad gemaakt, maar komt in de bosstrook te liggen. Ten behoeve hiervan dient de bosstrook ontdaan te worden van opgaande gewassen op deze plekken. Het uitgangspunt is echter dat bomen behouden blijven.

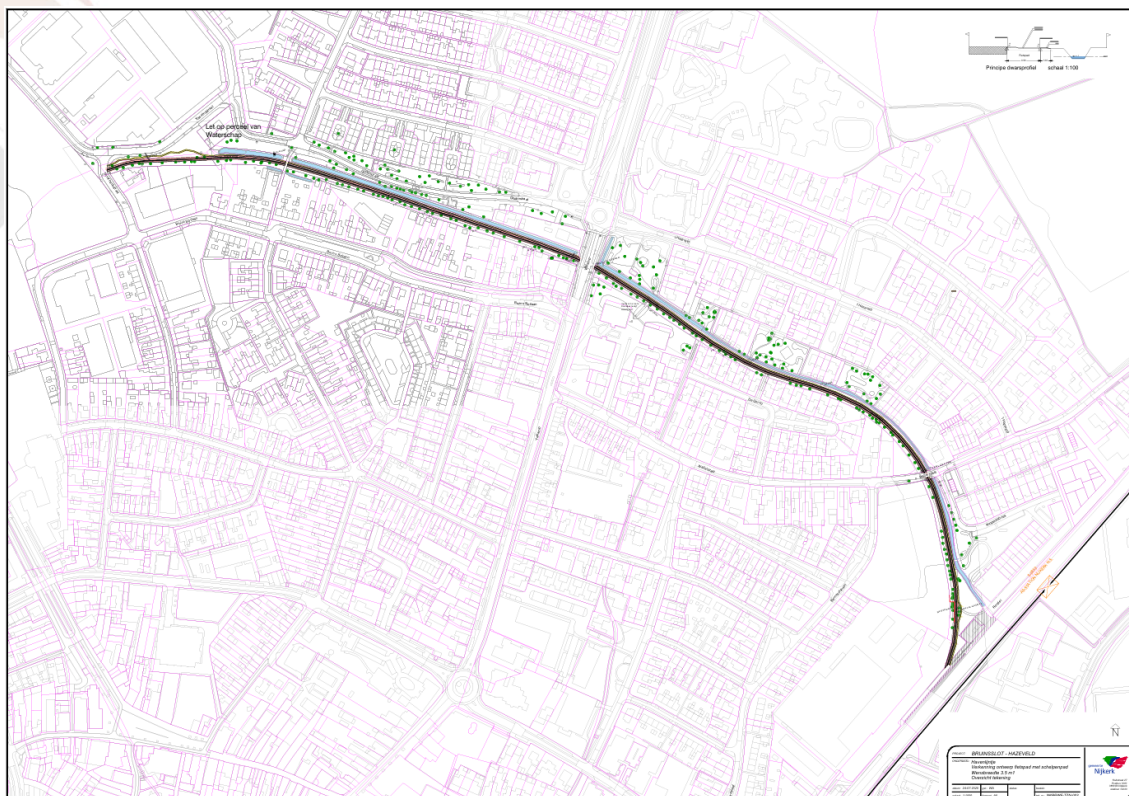

Fig. 2.13, Ontwerp van fietspad met wandelpad (bron: gemeente Nijkerk)

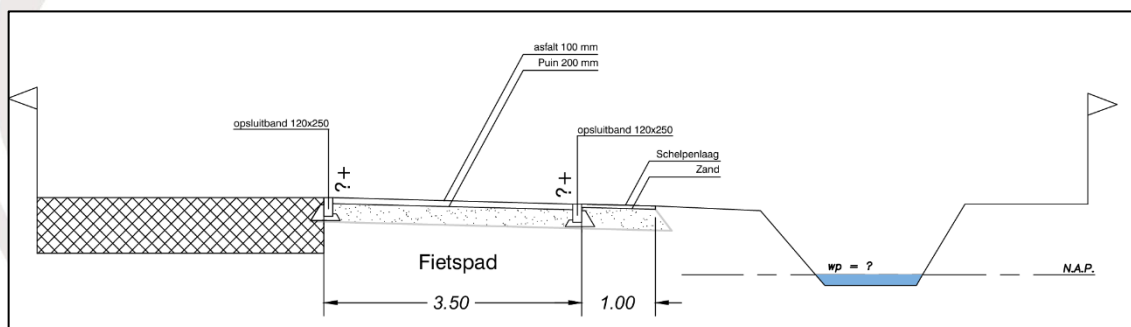

Fig. 2.14, Dwarsprofiel van fietspad met wandelpad (bron: gemeente Nijkerk)

3 Gebiedsbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierbij zal beoordeeld worden of de voorgenoemen ingreep invloed kan hebben op de betreffende gebieden.

3.1 Natura 2000-gebieden

De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebieden die aangewezen zijn als Natura 2000-gebied (zie Fig. 3.0). Het meest nabijgelegen N2000-gebied is 'Arkemheen' op circa 1,60 km van de projectlocatie. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelig gebied is 'Veluwe' op circa 8,04 km van de projectlocatie.

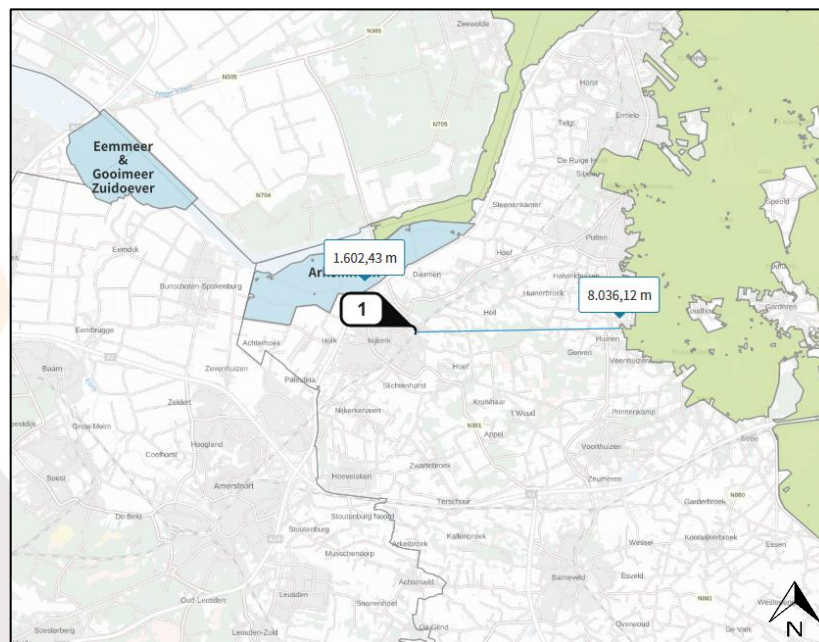

Fig. 3.0, Ligging projectlocatie ten opzichte van de N2000-gebieden (achtergrondbron: AERIUS Calculator)

Effectenbeoordeling Ow en advies

Doordat de projectlocatie zich niet binnen een Natura 2000-gebied bevindt, is er geen sprake van interne effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling. Er is hiermee ook geen sprake van verlies aan oppervlak van Natura 2000-gebieden door de ontwikkeling.

De projectlocatie is op een minimale afstand van circa 1,60 km gelegen van Natura 2000-gebieden. Om een nadere inschatting te maken in negatieve effecten die te verwachten zijn als gevolg van externe effecten, wordt gebruik gemaakt van de storende factoren uit de voormalige *Effectenindicator Natura 2000-gebieden*. In Tab. 3.1 is een korte uiteenzetting gemaakt.

Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne en externe factoren (zie Tab. 3.1).

Tab 3.1, Storende factoren en te verwachten negatieve effecten (achtergrondbron: Effectenindicator Natura 2000-gebieden)

Storende factor	Negatieve effecten te verwachten?	Reden
Verlies oppervlak	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Verzuring/vermesting	Nee (niet formeel getoetst)	Gelet op de aard en omvang van de activiteiten is een toename van stikstofuitstoot beperkt. Het project zal door de tijdelijke bouwactiviteiten, de beperkte aard en omvang, en het niet wijzigen van de gebruikssituatie, naar verwachting niet leiden tot significant negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden. Voor zekerheidstelling kan desalniettemin een AERIUS-berekening uitgevoerd worden om dit gegeven te toetsen
Verzoeting/verziltig	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verontreiniging	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en is gebonden aan de reguliere milieuwetgeving
Verdroging/vernatting/etc.	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verandering substraat	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Geluid	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Licht	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Trilling	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Verstoring door mensen	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Mechanische effecten	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Barrièrewerking	Nee	Het project leidt niet tot het ontstaan van een barrière tussen N2000-gebieden, zoals een weg
Versnippering	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied of essentiële verbindingzones tussen N2000-gebieden
Verbreiding van soorten	Nee	Het project leidt niet tot de introductie van soorten in een gebied waar deze momenteel niet voorkomen

Binnen de huidig voorgenomen ontwikkeling dient een AERIUS-berekening gemaakt te worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Indien significante gevolgen op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden optreden, dient een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit aangevraagd te worden.

3.1.1 Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

Binnen de huidige voorgenomen ontwikkeling worden geen interne of externe effecten verwacht op Natura 2000-gebieden. Nadelige gevolgen op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling, zoals benoemd in art. 11.6.1 (Bal), zijn hierom niet te verwachten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Binnen de provincie Gelderland worden de NNN (Natuurnetwerk Nederland) GNN genoemd (Gelders Natuurnetwerk). De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebied dat aangewezen is als GNN-gebied of Groene ontwikkelingszone (Fig. 3.2).

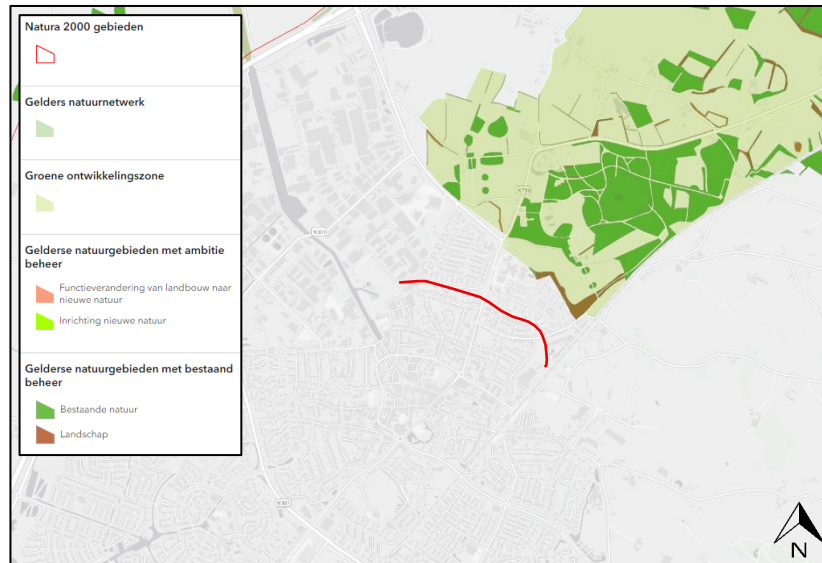

Fig. 3.2, Ligging projectlocatie (rode lijn) ten opzichte van NNN-gebieden (achtergrondbron: provincie Gelderland)

Effectenbeoordeling Ow en advies

De projectlocatie is volledig gelegen buiten het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszones. Externe effecten op het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszones worden conform *Omgevingsverordening provincie Gelderland* (prov. Gelderland, in werking vanaf 24-09-2025) niet getoetst. Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland.

3.3 Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen

Voor bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen geldt, overeenkomstig met Natura 2000-gebieden, de specifieke zorgplicht zoals uiteengezet in art. 11.6 Bal. De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van gebied dat aangewezen is als bijzonder nationaal natuurgebied of bijzonder nationaal landschap.

Effectenbeoordeling Ow en advies

De kernkwaliteiten van nationale landschappen (Ministerie van VROM, 2004) zijn terug te vinden in Bijlage 3. De kernkwaliteiten van de nationale landschappen worden vrijwel uitsluitend beïnvloed door interne ontwikkelingen of ontwikkelingen die op nabije afstand van een nationaal landschap plaatsvinden. Kernkwaliteiten die betrekking hebben op stikstofgevoelige landschappen/habitattypen (e.g. "actieve stuifzanden" vallend binnen nationaal landschap "Veluwe") kunnen daarentegen ook negatief beïnvloed worden door externe ontwikkelingen op grotere afstand van het betreffende nationale landschap.

Interne effecten op nationale landschappen zijn als gevolg van de ligging van de projectlocatie op voorhand uit te sluiten. Mede in verband met de ligging van de projectlocatie, de schaal en aard van de werkzaamheden worden tevens geen negatieve effecten verwacht op nationale landschappen door externe effecten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor bijzondere nationale landschappen.

3.4 Ander beleidsmatig beschermd gebied

De projectlocatie is volgens *Omgevingsverordening provincie Gelderland* (prov. Gelderland, in werking vanaf 24-09-2025) gelegen binnen 'Gelderse streek Gelderse Vallei' en 'Gelderse streek Randmeerkust'. De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van gebied dat aangewezen is als ander beleidsmatig beschermd gebied.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Regels ter bescherming van 'Gelderse streek Gelderse Vallei' en 'Gelderse streek Randmeerkust' zijn opgenomen in *Omgevingsverordening provincie Gelderland* in Afd. 5.3 'Instructieregels omgevingsplan: landschap'.

Artikel 5.33 (beschermen landschap algemeen) stelt als een omgevingsplan een activiteit of ontwikkeling toelaat, dit omgevingsplan een beschrijving bevat van de wijze waarop rekening is gehouden met de in het projectgebied aanwezige kernkwaliteiten. Specifiek stelt Artikel 5.37 (beschermen landschap Gelderse streken: Gelderse Vallei) en Artikel 5.42 (beschermen landschap Gelderse streken: Randmeerkust) dat voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Gelderse streek Gelderse Vallei of Gelderse streek Randmeerkust wordt bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling rekening gehouden met de voor die streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het landschap. Het accent van de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van een landschap zoals benoemd in de omgevingsverordening ligt, zoals benoemd door provincie Gelderland, op het buitengebied. De provincie Gelderland verwacht dat gemeenten zelf de kwaliteiten van hun steden en dorpen beschrijven en daarmee rekening houden. De bescherming van Gelderse streek Gelderse Vallei en Gelderse streek Randmeerkust wordt wegens het voorgaande niet verder meer beschreven.

4 Beschermde houtopstanden

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op de invloed welke de voorgenomen ontwikkelingen kunnen hebben op beschermde houtopstanden.

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. In bijlage 2 worden de regels nader toegelicht.

Effectenbeoordeling Ow en advies

De projectlocatie is gelegen binnen de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in art. 11.111, lid 2 Bal. De regels uit de Ow voor de bescherming van houtopstanden gelden niet voor houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap. Er kan echter sprake zijn van een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) bij de verwijdering van bomen.

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft beschermde houtopstanden.

4.1 Specifieke zorgplicht houtopstanden

De specifieke zorgplicht voor houtopstanden geldt te allen tijde en is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbepplanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Binnen de huidig voorgenomen werkzaamheden worden (mogelijk) houtopstanden geveld. Er is geen sprake van het verdwijnen van bosareaal. De landschappelijke waarden en natuurbeschermingswaarden die genoemd zijn in de specifieke zorgplicht van houtopstanden zullen geborgd worden in Hoofdstuk 3 en Hoofdstuk 5. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor houtopstanden.

5 Soortenbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op bureau- en veldonderzoek dat heeft plaatsgevonden om te bepalen welke invloeden de voorgenomen ontwikkelingen hebben op beschermde soorten. Er zal per soortgroep een nadere beschrijving gegeven worden van onderzoeksresultaten, effectenbeoordeling van de ingreep en indien van toepassing wordt aangegeven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is. Dit bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is en er aanvullend onderzoek plaats dient te vinden. Tevens wordt beschreven wat de mogelijke gevolgen zijn met betrekking tot omgevingsvergunningen.

Er is gebruik gemaakt van actuele verspreidingsgegevens van onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)¹ om te bepalen of beschermde soorten aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie (in een straal van één kilometer). Het aansluitende veldonderzoek waarbij gelet wordt op (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten vond plaats op 20 oktober 2025 (16°C, bewolkt, droog, 2 Bft). Middelen welke gebruikt worden bij veldbezoeken zijn bijvoorbeeld een (nacht)verrekijker Swarovski EL 8.5x42 WB Swarovision en-/of zaklamp.

5.1 Broedvogels

Beschermde vogelsoorten worden onderscheiden in twee categorieën; broedvogels met jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels voor welke nesten beschermd zijn louter tijdens het broedseizoen. Nesten van soorten binnen de laatste categorie kunnen echter eveneens jaarrond beschermd zijn indien er zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden zijn die dit rechtvaardigen.

Bij de kwalificatie van broedvogels binnen dit document is gebruik gemaakt van *Beleidsregels soortenbescherming Gelderland* van provincie Gelderland².

5.1.1 Jaarrond beschermde nesten van broedvogels

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse broedvogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.0 voor verzameltabel³.

Tab 5.0, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'broedvogels jaarrond beschermde nesten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Boomvalk , buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus , kerkuil, ooievaar, ransuil , roek, slechtvalk, sperwer, steenuil , wespandief, zwarte wouw	Vogelrichtlijn	-

¹ De NDFD verleent toegang tot gebruik van hun databank. Verkregen informatie is bij FF Solutions aanwezig, en mag worden ingezien. Ter bescherming van de NDFD wordt de verkregen informatie van de NDFD niet aan derden verspreid. Bij het gebruik van waarnemingen is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen worden enkel gebruikt om een beeld van de ecologische potenties van een gebied te geven.

² <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR709837/1>

³ De soorten weergegeven met **rode letters** zijn soorten welke genoemd worden op de rode lijst van Nederland. Op de rode lijst zijn soorten vermeld die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Deze notatie zal in verdere verzameltabellen binnen dit document aangehouden blijven.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn er geen vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen binnen de projectlocatie. Buiten de projectlocatie zijn in omliggende woonwijken wel auditief huismussen vastgesteld.

Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan bebouwing, waarmee vestigingsplaatsen van gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten binnen de projectlocatie uitgesloten kunnen worden. De bomen binnen en direct rond de projectlocatie zijn gecontroleerd op nesten en overige sporen (zoals braakballen of krijtsporen) die kunnen duiden op vestiging door boombewonende vogels met jaarrond beschermde nesten. Er zijn geen sporen zoals (grote) nesten in bomen aangetroffen die duiden op mogelijke vestiging door boombewonende vogels met jaarrond beschermde nesten.

De bebouwing in omliggende wijken die mogelijk geschikt is als vestigingsplaats voor huismussen en gierzwaluwen blijft binnen de ontwikkeling behouden en ligt op gepaste afstand van de Havenlijn. De groenstructuren rondom de Havenlijn kunnen in gebruik genomen worden als leefgebied voor huismussen, maar vormen in de wijken geen uniek habitat, waarmee niet verwacht wordt dat deze groenstructuren voorzien in essentieel leefgebied voor huismussen.

Op basis van verspreidingsgegevens is bekend dat in het jaar 2021 tot en met 2024 een steenuil gevestigd is geweest op het erf van Wallerstraat 66. Op dit erf is een steenuilenkast aanwezig. Onbekend is of deze steenuilenkast nog actief in gebruik genomen wordt.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om de Havenlijn te reconstrueren. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;*
 - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de Vogelrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Mogelijke vaste rust- of verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen in omliggende wijken blijven behouden en liggen op gepaste afstand van de Havenlijn. Tevens wordt in deze wijken voorzien in een relatief hoog aanbod aan geschikt habitat voor huismussen, waarmee niet verwacht wordt dat de groenstructuren rondom de Havenlijn voorzien in essentieel habitat voor huismussen. Negatieve effecten op huismussen en gierzwaluwen worden wegens het voorgaande niet verwacht.

Mogelijkerwijs wordt de steenuilenkast op het erf van Wallerstraat 66 nog actief in gebruik genomen als verblijfplaatsen door steenuil(en). Deze steenuilenkast wordt niet opgeheven binnen de ontwikkeling. Echter, tijdens de bouwactiviteiten kan mogelijk een negatief effect ontstaan door verstoring op de verblijfplaats indien deze nog actief in gebruik genomen wordt als nestplaats. Om negatieve effecten te voorkomen wordt geadviseerd bouwactiviteiten binnen 50 meter van de nestplaats uit te voeren in de periode augustus tot en met januari (i.e. buiten de kwetsbare broedperiode). Werkzaamheden binnen 50 meter van de mogelijke nestplaats zijn in het broedseizoen alleen mogelijk als maatregelen worden genomen om verstoring te voorkomen, zoals het toepassen van trillingsarm materieel. Er wordt echter niet verwacht dat de gebruiksfase leidt tot verstoring op de mogelijke nestplaats. De ingebruikname van de omgeving rondom de nestkast verandert ten slotte niet. Er zal door de verbreding van het pad geen sprake zijn van het verlies aan essentieel habitat voor de steenuil. Geschikt leefgebied voor de steenuil wordt niet geboden binnen de projectlocatie, mede omdat dit grotendeels verhard is. Eventueel geschikt leefgebied bevindt zich met name in de paardenweide op Wallerstraat 66 en zuidelijk gelegen grasland. Negatieve effecten op steenuilen worden wegens het voorgaande niet verwacht.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en), mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.1.2 Broedvogels algemeen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse algemene broedvogels waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.1 voor verzameltabel⁴. Broedvogels welke in *Beleidsregels soortenbescherming Gelderland* (prov. Gelderland) aangeduid worden als ‘mogelijk jaarrond beschermd’ zijn opgenomen als algemene broedvogel indien in deze situatie voldoende alternatieve locaties voor nesten aanwezig zijn.

Tab 5.1, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek ‘algemene broedvogels’

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Algemene broedvogels	Aalscholver, appelvink, bergeend, blauwe reiger, boerenzwaluw , bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boomleeuwerik, boompieper, bosrietzanger, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, dodaars, ekster, fuut, gaai, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart , goudhaan, goudplevier , goudvink, graspieper , grauwe gans, grauwe vliegenvanger , groene specht, groenling, grote barmsijs, grote bonte specht, grote lijster , grote mantelmeeuw , grote zaagbek, grote zilverreiger, heggenmus, holenduif, houtduif, houtsnip, huiszwaluw , ijsvogel, kauw, keep , Kievit, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine mantelmeeuw, kleine plevier, kleine zwaan, kneu , knobbelzwaan, koekoek , kokmeeuw, kolgans, kookmees, koperwiek, kraanvogel , krakeend, kramsvogel , kuifeend, lepelaar, meerkoet, merel, oeverloper , oeverzwaluw, pimpelmees, putter, raaf , regenwulp, rietgors, ringmus , roodborst, scholekster, Siberische tjiftjaf, sijs, smelleken, smient , spotvogel , spreeuw, staartmees, stormmeeuw, tafeleend, tjiftjaf, toendrarietgans, torenvalk , tuinfluiter, tureluur , Turkse tortel, veldleeuwerik , vink, visarend, visdief , vuurgoudhaan, waterhoen, watersnip , wilde eend, winterkoning, wintertaling , witgat, witkopstaartmees, witte kwikstaart, wulp, zanglijster, zeearend , zilvermeeuw, zwarte kraai, zwarte roodstaart, zwartkop	Vogelrichtlijn	-
	Cairina, Chinese knobbelgans, halsbandparkiet, kip, mandarijneend, soepeend, soepgans, stadsduif	Exoot ⁵	-
	Nijlgans	Unielijst	-

⁴ Soorten welke weergegeven zijn met **dikgedrukte letters** zijn soorten welke genoemd worden op de Unielijst. Deze lijst bevat invasieve exoten welke binnen de EU schade toebrengen (of dit in de toekomst gaan doen). Deze notatie zal in verdere verzameltabellen binnen dit document aangehouden blijven.

⁵ Voor de bepaling welke soorten exoten zijn is gebruik gemaakt van gegevens van Sovon.

Veldonderzoek

Visueel en auditief zijn algemene broedvogels waargenomen binnen het onderzoeksgebied tijdens het veldbezoek, het gaat hier om bijvoorbeeld de merel, kauw en houtduif. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen de projectlocatie of invloedssferen van de ontwikkeling.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om de Havenlijn te reconstrueren. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen de projectlocatie of invloedssferen van de ontwikkeling. De voorgenomen ontwikkelingen kunnen mogelijk leiden tot het beschadigen, vernielen of wegnemen van nestplaatsen en eieren, maar ook tot het doden of verstoren van soorten indien actieve nestplaatsen aanwezig zijn binnen de projectlocatie of invloedssferen. Indien een nest tijdens broed of grootbrengen van de jongen te lang verstoord en verlaten wordt, raken eieren/jongen onderkoeld of verhongeren. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;*
 - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de Vogelrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen, zoals reeds gemeld, mogelijk leiden tot schade aan nestplaatsen van algemene broedvogels. Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te benoemen. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist veel later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 augustus is slechts een indicatie. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, wordt voorkomen dat nestplaatsen beschadigd raken. Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen echter uitgevoerd worden, mits zeker gesteld wordt dat er geen actieve nestplaatsen aanwezig zijn.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2 Vleermuizen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden vleermuizen waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.2 voor verzameltabel.

Tab 5.2, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vleermuizen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, laatvlieger , rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	-

5.2.1 Verblijfplaatsen binnen de projectlocatie

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn er visueel geen vleermuizen aangetroffen. Om een inschatting te maken van mogelijke aanwezigheid van vleermuizen is gebruik gemaakt van de *Checklist aanwezigheid* uit het Vleermuisprotocol van Netwerk Groene Bureaus.

Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan bebouwing, waarmee vestigingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen binnen de projectlocatie uitgesloten kunnen worden. Gebouwen buiten de projectlocatie liggen op gepaste afstand van werkgebieden.

In het onderzoeksgebied zijn bomen aanwezig. Mogelijk worden ter hoogte van Rondel drie bomen gekapt. Deze bomen (elzen) zijn relatief dun en bezitten geen holtes, loszittende bast of scheuren waar boombewonende vleermuizen kunnen vestigen. Enkele te behouden bomen rondom de Havenlijn bezitten holtes die mogelijk geschikt zijn voor vestiging door boombewonende vleermuizen.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om de Havenlijn te reconstrueren. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.46 (Ba) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Habitatrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
 - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a;* en
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

De mogelijk te kappen bomen ter hoogte van Rondel zijn ongeschikt voor vestiging door boombewonende vleermuizen. Enkele te behouden bomen bezitten daarentegen wel holtes waar boombewonende vleermuizen mogelijk vestigingsplaatsen in kunnen bezetten. Hoewel

deze bomen behouden blijven, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de functionaliteit van eventuele verblijfplaatsen te kunnen waarborgen. Geschikte maatregelen passend binnen de ontwikkeling zijn:

- Werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en -ondergang; OF
- Bouwlicht tussen zonsondergang en -opkomst uitzetten, of afwenden van bomen rondom de projectlocatie.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent verblijfplaatsen, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2.2 Foerageergebied

Veldonderzoek

Er zijn opgaande gewassen en bomen aanwezig rondom de projectlocatie welke voor vleermuizen zorgen voor luwe omgevingen binnen de projectlocatie waarin gevoerageerd kan worden. De Havenlijn vormt een relatief groene ader door de stedelijke omgeving van Nijkerk.

Effectenbeoordeling Ow

Mogelijk foerageren vleermuizen boven of rond de projectlocatie. Binnen de ontwikkeling blijven bomen vrijwel allemaal behouden, waarmee er geen significante vermindering is in geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Desalniettemin kan er tijdens de ontwikkeling sprake zijn van verstoring door bouwverlichting. Hoewel geschikt foerageergebied behouden blijft, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de functionaliteit van dit gebied te kunnen waarborgen. Geschikte maatregelen passend binnen de ontwikkeling zijn:

- Werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en -ondergang; OF
- Bouwlicht tussen zonsondergang en -opkomst uitzetten, of afwenden van bomen rondom de projectlocatie.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent foeragegebied mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2.3 Vliegroutes

Veldonderzoek

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vleermuisroutes verbinden op (grote) afstand verschillende soorten habitats (verblijfplaatsen, foerageergebied) met elkaar. De bomen langs de Havenlijn vormen een lijnvormig landschapselement door de stedelijke omgeving van Nijkerk die mogelijk dienst kan doen als vliegroute voor vleermuizen.

Effectenbeoordeling Ow

Mogelijk vormen de bomen langs de Havenlijn een vliegroute voor vleermuizen. Binnen de ontwikkeling blijven bomen vrijwel allemaal behouden. Het mogelijke kappen van drie bomen ter hoogte van Rondel leidt niet tot het ontstaan van een onderbreking in de geschikte vliegroute, mede doordat omliggende bomen en de bomen ten westen van het fietspad behouden blijven.

Desalniettemin kan er tijdens de ontwikkeling sprake zijn van verstoring door bouwverlichting. Hoewel de geschikte vliegroute behouden blijft, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de functionaliteit van de mogelijke vliegroute te kunnen waarborgen. Geschikte maatregelen passend binnen de ontwikkeling zijn:

- Werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en -ondergang; OF
- Bouwlicht tussen zonsondergang en -opkomst uitzetten, of afwenden van bomen rondom de projectlocatie.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent vliegroutes mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.3 Overige zoogdieren

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden overige zoogdieren waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.3 voor verzameltabel.

Tab 5.3, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'overige zoogdieren'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Overige zoogdieren	Boommarter, das, eekhoorn	Nationaal beschermd	-
	Bosmuis, dwergmuis, egel, haas , huisspitsmuis, konijn , ree, rosse woelmuis	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling
	Bruine rat, huiskat, mol	Zorgplicht	-

Veldonderzoek

De NDFF meldt enkele waarnemingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) rond de projectlocatie, het gaat hier om de boommarter, das en eekhoorn. Binnen de resultaten van het veldbezoek zal per specifiek beschermde soort een beschrijving worden gegeven.

Boommarter De boommarter is een soort welke gebruik maakt van holten in bomen, konijnen-, vossen of dassenholen, ruimte tussen boomwortels of ruimte onder takkenbossen om een rustplaats te maken (Zoogdierverseniging). Soms maakt de boommarter gebruik van bebouwing aan de rand van een bos. Het habitat van de boommarter is bij uitstek bos. De projectlocatie is gelegen te midden van stedelijk gebied en vormt geen geschikt vestigingshabitat voor de boommarter. Daarnaast is er geen sprake van grotere holten in bomen. Afgaande op bekende verspreidingsgegevens en het geboden habitat wordt niet verwacht dat de boommarter vestigingsplaatsen of essentieel leefgebied bezet binnen de projectlocatie.

Das Tijdens het veldonderzoek zijn binnen het onderzoeksgebied geen sporen gevonden van de das. Het ontbreekt aan burchten of andere sporen die duiden op de aanwezigheid van de das. Er wordt uitgesloten dat de das gevestigd is binnen de projectlocatie en directe omgeving of hier essentieel leefgebied bezet.

Eekhoorn Binnen het onderzoeksgebied zijn in bomen geen mogelijke vestigingssporen van de eekhoorn aangetroffen. Zo ontbreekt het bijvoorbeeld aan nesten die toegeschreven kunnen worden aan

de eekhoorn. De groenstructuren binnen de projectlocatie kunnen desalniettemin onderdeel zijn van het leefgebied voor de eekhoorn. Er is bij FF Solutions bekend dat in het verleden wel nestplaatsen van eekhoorns aanwezig zijn geweest.

Gedurende het veldonderzoek is vastgesteld dat ter hoogte van de Tijsselingstraat enkele takkenhopen in de bosstrook aanwezig zijn. Deze takkenhopen, maar ook de ruimtes onder de gewassen in de bredere bosstroken langs de Havenlijn, vormen geschikt leefgebied voor de bunzing en steenmarter. Deze soorten worden met enige regelmaat waargenomen in stedelijk gebied. Op basis van het verkennend onderzoek kan niet uitgesloten worden dat de bunzing of steenmarter vestigingsplaatsen of leefgebied bezet binnen de projectlocatie.

Op basis van verspreidingsgegevens, aanwezig habitat en het ontbreken van sporen, wordt uitgesloten dat andere streng beschermde soorten aanwezig zullen zijn binnen de projectlocatie. Mogelijk verblijven minder streng beschermde soorten, zoals de egel, incidenteel binnen de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om de Havenlijn te reconstrueren. Op basis van het verkennend onderzoek kan niet uitgesloten worden dat de bunzing of steenmarter vestigingsplaatsen of leefgebied bezet binnen de projectlocatie. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.54 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;*
 - b. *het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en*
 - c. *het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;*
 - b. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of*
 - c. *de activiteit deel uitmaakt van:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.*

Het uitgangspunt binnen de ontwikkeling is dat groenstructuren zo veel mogelijk behouden blijven, waarmee ook geschikt leefgebied voor de bunzing en steenmarter zo veel mogelijk behouden blijft. Echter, tussen de Nijverheidsstraat en het fietspad richting Steenbeek is sprake van de aanleg van een wandelpad door een bosstrook en dient twee tot drie meter bosstrook verwijderd te worden voor het verbreden van het fietspad. Op deze locatie dienen groenstructuren verwijderd te worden en verdwijnen ook takkenhopen die mogelijk in gebruik genomen kunnen zijn als verblijfplaats voor de bunzing en steenmarter. Het vernielen, wegnemen, beschadigen van rust- of verblijfplaatsen en/of doden van de bunzing en steenmarter is niet toegestaan zonder omgevingsvergunning. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of de betreffende soorten daadwerkelijk aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie en of deze soorten gevolgen ondervinden door de ontwikkeling.

Mogelijk kunnen hiernaast incidenteel soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt, zoals de egel, voorkomen binnen de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht.

Advies

Er dient nader onderzoek gedaan te worden naar de bunzing en steenmarter om te bepalen of voorgaand genoemde soorten de projectlocatie in gebruik nemen als onderdeel van hun leefgebied, en of de voorgenomen ontwikkeling van invloed is om vast te stellen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. Zie Hoofdstuk 5.7 *Nader onderzoek* voor meer details.

Er zijn verder in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft soort(en) die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse reptielen, amfibieën en/of vissen waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.4 voor verzameltabel.

Tab 5.4, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'reptielen, amfibieën en vissen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Reptielen, amfibieën en vissen	Bruine kikker, kleine watersalamander	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling
	Goudvis	Zorgplicht	-
	Geelbuikschildpad, lettersierschildpad	Unielijst	-

Veldonderzoek

De NDFF meldt geen vaststellingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) rond de projectlocatie. Hoewel er ten noorden van de Havenlijn een watergang aanwezig is, wordt niet verwacht dat deze watergang voorziet in voortplantingsplaatsen voor specifiek beschermde reptielen, amfibieën of vissen. Zo worden er bijvoorbeeld geen broeihopen geboden ten behoeve van ringslangen en is de watergang gelegen op een schaduwrijke plek onder bomen en is eutroof, hetgeen geen geschikt voortplantingsbiotoop biedt voor onder andere de poelkikker. Zowel op basis van het geboden habitat, als bekende verspreidingsgegevens, wordt niet verwacht dat de watergang in gebruik genomen wordt als leefgebied voor specifiek beschermde reptielen, amfibieën of vissen. Het voorkomen van minder beschermde soorten amfibieën en vissen in de watergang, zoals de bruine kikker, is niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) binnen deze categorie leefgebied bezetten binnen het onderzoeksgebied. Mogelijk kunnen incidenteel minder beschermde soorten die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, zoals de bruine kikker, voorkomen binnen of rondom de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.5 Insecten en ongewervelden

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse insecten en/of ongewervelden waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.5 voor verzameltabel.

Tab 5.5, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'insecten en ongewervelden'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Insecten en ongewervelden	Diverse zorgplichtsoorten waaronder blauwe metselbij , gewone tubebij	Zorgplicht	-
	Aziatische hoornaar , rode Amerikaanse rivierkreeft	Unielijst	-

5.5.1 Libellen

Veldonderzoek

Het habitat voor specifiek beschermde libellen voldoet aan specifieke voorwaarden, die veelal alleen in natuurgebieden te vinden zijn. De watergangen rondom de projectlocatie zijn eutroof, schaduwrijk en gelegen in stedelijk gebied en voorzien niet in geschikt habitat voor specifieke beschermde libellen. Tevens zijn er vanuit de NDFF geen vaststellingen bekend van streng beschermde libellen in de directe omgeving van de projectlocatie. Het is uitgesloten dat beschermde soorten zich vestigen rondom de projectlocatie. Het voorkomen van minder beschermde soorten is echter niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie gevestigd zijn rondom de projectlocatie. Mogelijk kunnen minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt voorkomen in wateroppervlakken rond de projectlocatie. De watergangen worden echter niet betrokken bij de ontwikkeling.

5.5.2 Dag-/nachtvlinders

Veldonderzoek

Het habitat voor specifiek beschermde vlinders (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) voldoet aan specifieke eisen omtrent waard- en nectarplanten. Tijdens het veldbezoek is er geen habitat aanwezig bevonden binnen de projectlocatie welke voldoet aan deze eisen door het ontbreken van bijvoorbeeld geschikte waardplanten als teunisbloem, iep of sleedoorn. Tevens zijn er geen specifiek beschermde dag-/nachtvlinders waargenomen. Er zijn er eveneens geen waarnemingen bekend vanuit de NDFF van specifiek beschermde vlinders in de directe omgeving van de projectlocatie. Het is uitgesloten dat specifiek beschermde soorten gevestigd zijn binnen de projectlocatie. De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie gevestigd zijn binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.5.3 Overige ongewervelden

Veldonderzoek

Binnen en in de directe omgeving van de projectlocatie ontbreekt het aan kenmerken die specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie stellen aan hun leefgebied. Zo is er geen rottend eikenhout waargenomen binnen de projectlocatie en ontbreekt het aan vennen. Er zijn geen specifiek beschermde soorten waargenomen. De NDFF laat eveneens geen streng beschermde soorten zien in de omgeving van de projectlocatie. Het is uitgesloten dat specifiek beschermde soorten gevestigd zijn binnen de projectlocatie.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie gevestigd zijn binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.6 Vaatplanten

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse vaatplanten waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.6 voor verzameltabel.

Tab 5.6, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vaatplanten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vaatplanten	Blaasvaren	Nationaal beschermd	-
	Diverse zorgplichtsoorten, waaronder bevertjes, donkergroene basterdwederik, Engels gras, korenbloem, kruidvlir, ruige leeuwentand, steenanjer, waterlepeltje	Zorgplicht	-
	Grote watervanille, Japanse duizendknoop, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw	Unielijst	-

Veldonderzoek

Er zijn tijdens het veldbezoek geen specifiek beschermde planten aangetroffen of indicaties van het voorkomen van specifiek beschermde planten binnen het onderzoeksgebied. Er is sprake van bestrating binnen de projectlocatie, gecultiveerde stukken groen en struweel. Binnen de projectlocatie wordt de aanwezigheid van specifiek beschermde vaatplanten uitgesloten.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Het is uitgesloten dat door de geplande ontwikkeling verstoring van het leefgebied van specifiek beschermde soorten zal optreden, dit door afwezigheid van specifiek beschermde soorten. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.7 Nader onderzoek

Op basis van het uitgevoerd veld- en bureauonderzoek is geconstateerd dat in het onderzoeksgebied geschikt habitat aanwezig is voor een aantal specifiek beschermde soorten. Er verblijven mogelijk beschermde soorten binnen en rondom de projectlocatie.

Er dient nader onderzoek gedaan te worden naar het voorkomen van de steenmarter en bunzing binnen de projectlocatie. Nader onderzoek kan bepalen of de soorten rust- of verblijfplaatsen of leefgebied bezetten binnen de projectlocatie.

Nader onderzoek kan ook beoordelen of en welke maatregelen passend zijn binnen deze voorgenomen ontwikkeling. Tevens kan nader onderzoek bepalen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden.

Bij het aanvragen van omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is eveneens een onderzoek naar het inzetten van een erkend belang noodzakelijk. De Ow biedt namelijk mogelijkheden handelingen te doen aan of rondom nest en-/ of rustplaatsen van specifiek beschermde soorten indien een algemeen erkend belang kan worden gekoppeld aan de voorgenomen ontwikkeling. Om handelingen te doen, moeten maatregelen de schade aan beschermde soorten voorkomen, beperken of te niet doen, volgens de eisen die de Ow stelt.

5.8 Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming

Tijdens de voorgenomen ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) (zie Hoofdstuk 1.1 en bijlage 2). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht (zie pag. 29).

Om te voldoen aan de plicht vanuit de specifieke zorgplicht, is voorafgaand aan het verrichten van de ontwikkeling nagegaan of er aanwijzingen zijn dat vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Met betrekking tot vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten is dit onderzoek reeds uiteengezet in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6. Met betrekking tot rode lijst-soorten het volgende:

Er is gebruik gemaakt van zowel objectieve gegevens volgend uit de NDFF en een veldonderzoek om te bepalen of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie (voor de NDFF is een omgevingsstraal aangehouden van 1 kilometer). Rode lijst-soorten die bekend zijn uit de omgeving van de projectlocatie, of vastgesteld zijn tijdens het veldonderzoek, zijn reeds opgenomen in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6. De rode lijst-soorten die op basis van objectieve gegevens zijn vastgesteld binnen of rond de projectlocatie zijn voor de volledigheid tevens opgenomen in Tab. 5.7.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming

1. *Degene die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:*
 1. *van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
 2. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;*
 3. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en*
 4. *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;*
 - b. *als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.*
3. *Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.*

Tab 5.7, Verzameltabel vaststellingen bureau- en veldonderzoek van rode lijst-soorten

Soortgroep	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond de projectlocatie
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Boomvalk, huismus, ransuil, steenuil
Algemene broedvogels	Boerenzwaluw, gele kwikstaart, goudplevier, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, grote mantelmeeuw, huiszwaluw, keep, kneu, koekoek, kraanvogel, kramsvogel, oeverloper, raaf, ringmus, smient, spotvogel, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wintertaling, zeearend
Vleermuizen	Laatvlieger
Overige zoogdieren	Haas, konijn
Reptielen, amfibieën en vissen	-
Insecten en ongewervelden	Blauwe metselbij, gewone tubebij
Vaatplanten	Blaasvaren, bevertjes, donkergroene basterdwederik, Engels gras, korenbloem, kruidvlier, ruige leeuwentand, steenanjer, waterlepelkje

In onderstaande tabel wordt voor de soorten genoemd in Tab. 5.7 aangegeven of er potentie is tot aanwezigheid van deze soorten binnen de projectlocatie. Enkele soorten zijn reeds uitvoerig behandeld in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6, dit betreft bijvoorbeeld de broedvogels met jaarrond beschermde nesten. De potentie tot aanwezigheid wordt gebaseerd op objectieve gegevens als;

de aanwezigheid van geschikt habitat voor een soort (bijv. wateroppervlak voor vissen), de aanwezigheid van specifieke waardplanten voor specifieke vlindersoorten, maar ook op basis van expert judgement. Indien noodzakelijk worden specifieke soorten nader toegelicht.

Tab 5.8, Verzameltabel voor potentie tot aanwezigheid van rode lijst-soorten

Potentie tot aanwezigheid	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond de projectlocatie
Hoog	Huismus, laatvlieger
Geen, laag of incidenteel	Boomvalk, ransuil, steenuil, boerenzwaluw, gele kwikstaart, goudplevier, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, grote mantelmeeuw, huiszwaluw, keep, kneu, koekoek, kraanvogel, kramsvogel, oeverloper, raaf, ringmus, smient, spotvogel, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wintertaling, zeearend, haas, konijn, blauwe metselbij, gewone tubebij, blaasvaren, bevertjes, donkergroene basterdwederik, Engels gras, korenbloem, kruidvlier, ruige leeuwentand, steenanjer, waterlepelkje

De soorten met een hoge potentie tot aanwezigheid betreffen de huismus en laatvlieger. Deze soorten zijn reeds opgenomen in Hoofdstuk 5.1.1 en Hoofdstuk 5.2. Huismussen ondervinden geen negatieve invloeden door de ontwikkeling. Met betrekking tot de laatvlieger is het in het kader van de specifieke zorgplicht noodzakelijk maatregelen te nemen (zie Hoofdstuk 5.2).

Voor de overige soorten zal de ontwikkeling niet leiden tot het opheffen van vaste rust- of verblijfplaatsen indien maatregelen worden genomen. De schaal van de projectlocatie ten opzichte van omliggende gebieden maakt dat de projectlocatie niet gezien kan worden als essentieel leefgebied of essentiële groeiplaats voor deze soorten. Binnen de ontwikkeling dient echter voorkomen te worden dat soorten worden gedood. Ten behoeve hiervan dienen maatregelen opgevolgd te worden. Maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht, en tevens algemene zorgplicht, zijn aan het eind van dit hoofdstuk ingevoegd.

In het kader van de algemene en specifieke zorgplicht wordt geadviseerd onderstaande maatregelen (voor specifieke soortgroepen) op te volgen;

Specifieke maatregelen algemene broedvogels
<ul style="list-style-type: none"> - Handelen buiten broedseizoen; - Deskundige schouwt locatie op aanwezige actieve nestplaatsen voorafgaand werkzaamheden; - Er wordt contact opgenomen met ecooloog bij calamiteiten (vestiging broedvogel).
Specifieke maatregelen voor steenuil
<ul style="list-style-type: none"> - Werkzaamheden in een straal van 50 meter rondom Wallerstraat 66 uitvoeren in de periode augustus tot en met januari; OF - Het toepassen van een werkwijze waarin verstoring tijdens het broedseizoen wordt voorkomen in een straal van 50 meter rondom Wallerstraat 66 (e.g. toepassen van trillingsarm materieel).
Specifieke maatregelen voor vleermuizen
<ul style="list-style-type: none"> - Werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en -ondergang; OF - Bouwlicht tussen zonsondergang- en opkomst uitzetten, of afwenden van de bomen rondom de projectlocatie.

Algemene maatregelen

- Opdrachtgever schouwt locatie op aanwezige dieren voorafgaand aan de werkzaamheden, bijvoorbeeld onder struikgewas of in bladhopen en overhoeken of in bebouwing;
- Rijsnelheid van machines wordt zo afgesteld dat dieren zo veel mogelijk kunnen wegvluchten;
- Draag zorg voor het veilig weggkomen van eventueel aanwezige soorten door openlaten vluchtwegen.

6 Samenvatting

FF Solutions heeft van gemeente Nijkerk opdracht gekregen een Quicksan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Havenlijn', te Nijkerk. Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om de Havenlijn te reconstrueren.

Het onderzoek heeft tot doel in te schatten of er binnen het onderzoeksgebied planten- en diersoorten aanwezig en-/of te verwachten zijn, die volgens de Ow een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de ingreep. Daarnaast heeft het onderzoek als doel in te schatten of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten, gebieden die deel uitmaken van NNN-gebieden of beschermde houtopstanden. Onderstaand een samenvatting met conclusies voor respectievelijk gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming.

Tab 6.0, Samenvatting met conclusies en adviezen voor gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming

Gebiedsbescherming		
Natura 2000-gebieden	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> o Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne of externe factoren. Ook door stikstofemissies wordt geen negatief effect verwacht, echter kan dit formeel getoetst worden met een AERIUS-berekening. o Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden.
	Advies	o Geen maatregelen noodzakelijk.
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	Conclusie	o Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland.
	Advies	o Geen maatregelen noodzakelijk.
Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> o Mede in verband met de ligging van de projectlocatie, de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op nationale landschappen en nationale natuurgebieden. o Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor nationale natuurgebieden of nationale landschappen.
	Advies	o Geen maatregelen noodzakelijk.
Ander beleidsmatig beschermd gebied	Conclusie	o Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot ander beleidsmatig beschermd gebied.
	Advies	o Geen maatregelen noodzakelijk.
Beschermd houtopstanden		
	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> o Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft beschermde houtopstanden. Er kan echter sprake zijn van een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) bij de verwijdering van bomen. o Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor houtopstanden.
	Advies	o Geen maatregelen noodzakelijk.

Soortenbescherming		
	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Op basis van het verkennend onderzoek is niet uit te sluiten dat de steenmarter of bunzing rust- of verblijfplaatsen of leefgebied bezetten binnen de projectlocatie. De ontwikkeling leidt mogelijk tot nadelige gevolgen op voorgaand genoemde soorten, zoals het opheffen van rust- en verblijfplaatsen. ○ Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft overige soorten, mits maatregelen worden genomen, mede in het kader van de algemene en specifieke zorgplicht.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> ○ Er dient nader onderzoek gedaan te worden naar of de steenmarter of bunzing gebruik maakt van de projectlocatie als leefgebied en of rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn om vast te stellen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. ○ Indien blijkt uit het nader onderzoek soortenbescherming dat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden, is nader onderzoek noodzakelijk naar de inzet van een erkend belang (zie Hoofdstuk 5.7). ○ Er dienen maatregelen opgevolgd te worden in het kader van de algemene en specifieke zorgplicht (zie einde van Hoofdstuk 5.8).

De algemene zorgplicht blijft van kracht. Bij calamiteiten zal opnieuw moeten worden beoordeeld welke maatregelen passend zijn.

Naam ondertekenende.
Dhr. G.R. Bouw

Nijkerk, 27 oktober 2025
Handtekening.

7 Bijlagen

Bijlage 1: Bronnen

Literatuur

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (2023). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie november 2023.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus. (2021). Vleermuisprotocol 2021.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (z.d.). Indicatieve lijst Jaarrond beschermde vogelnesten.

Internet

Gebiedsbescherming:

<https://www.natura2000.nl/>

Soortenbescherming:

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>

<https://www.vlinderstichting.nl/>

<https://www.zoogdiervereniging.nl/>

<https://www.ndff.nl/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl/>

<https://www.ravon.nl/>

<https://www.sovon.nl/>

Overig:

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/>

<https://www.pdok.nl/>

<https://www.provincie-utrecht.nl/>

<https://www.flevoland.nl/>

<https://www.noord-holland.nl/Home>

<https://www.fryslan.frl/>

<https://www.provinciegroningen.nl/>

<https://www.limburg.nl/>

<https://www.gelderland.nl/>

<https://www.zeeland.nl/>

<https://www.zuid-holland.nl/>

<https://www.provincie.drenthe.nl/>

<https://www.overijssel.nl/>

<https://www.brabant.nl/>

Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving

Deze bijlage gaat in op de natuurwetgeving waaraan de ingrepen binnen de projectlocatie worden getoetst. Hierbij zal gepoogd worden om de meest relevante stukken vanuit de wetgeving, welke voldoende zijn om de wetgeving te snappen, over te dragen.

Omgevingswet

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- o AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- o Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Algemene zorgplicht

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten

Er geldt een algemeen verbod binnen de Ow om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten. Onderstaand een omschrijving van deze activiteiten.

Definitie Natura 2000-activiteit

Natura 2000-activiteit: activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Definitie flora- en fauna-activiteit

Flora- en fauna-activiteit: activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een vergunningsvrij geval (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Om te bepalen of een project leidt tot significante gevolgen op Natura 2000-gebieden, wordt in eerste opzet een voortoets uitgevoerd. Indien uit de voortoets blijkt dat significante gevolgen op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn, is een project vergunningplichtig en dient eerst een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow / art. 8.74b Bkl) gemaakt te worden. Indien er noodzaak is tot het nemen van mitigerende maatregelen (verzachtende maatregelen), maar er nog steeds significante gevolgen te verwachten zijn, dan kan een omgevingsvergunning voor het project worden verleend als een ADC-toets succesvol is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl).

De Ow neemt, zoals reeds benoemd, vergunningsvrije gevallen op waarvoor geen omgevingsvergunning aangevraagd hoeft te worden. Activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit (zie definitie). Vergunningsvrije activiteiten en activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, kunnen alsnog een gevolg hebben op deze gebieden (zij het niet significant). Alle activiteiten, waaronder activiteiten met gevolgen (niet zijnde significant), zijn gebonden aan de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. De specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden is onderstaand toegelicht.

Art. 11.6 (Bal) Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

1. *Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebieden, is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;*
 - b. *wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.*

Opmerking: De term Natura 2000-activiteit geldt louter voor projecten, niet voor plannen (zie definitie). Een plan mag worden vastgelegd als middels een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow) de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet aantast (art. 10.24 Bkl).

Gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Binnen de Ow zijn regels opgenomen ter bescherming en instandhouding van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het verbeteren en ontwikkelen van het NNN. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden. De omgevingsverordening bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de provincie stelt binnen haar grondgebied.

Gebiedsbescherming (Bijzondere natuurgebieden en landschappen)

Het Rijk kan bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen (art. 2.44, lid 2 Ow). De provincie kan in de omgevingsverordening bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Voor bijzondere nationale natuurgebieden geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal, gelijk aan specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden), regels voor bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen zijn te vinden in de provinciale omgevingsverordening.

Beschermde houtopstanden

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. De regels voor het beschermen van houtopstanden staan beschreven in afd. 11.3 Bal.

Houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap (art. 11.111, lid 2 Bal), bestaande uit 10 are of meer óf bestaande uit bomenrijen met meer dan 20 bomen, worden beschermd van velling door een meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal). De regels gelden niet voor:

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen; en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2m; en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Het is verboden om zonder een melding een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen (met uitzondering van periodiek vellen van vriend- of hakhout). De te maken melding dient ten minste 4 weken tot maximaal 1 jaar voorafgaand aan de velling uitgevoerd te worden (art. 11.126 Bal). In een omgevingsverordening kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld aan kapverboden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden. Indien een houtopstand geheel of gedeeltelijk geveld is, geldt de herplantplicht die binnen 3 jaar op dezelfde grond uitgevoerd dient te worden (aanvullende voorwaarden te lezen in Ow). Binnen de Ow zijn uitzondering en afwijkingen op de meld- en herplantplicht opgenomen.

Naast de meld- en herplantplicht, geldt tevens een specifieke zorgplicht voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbeplanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Soortenbescherming

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook om soorten van nationaal belang. Voor een flora- en fauna-activiteit (zie definitie) kan een omgevingsvergunning nodig zijn. Vergunningplichtige flora- en fauna-activiteiten zijn beschreven in paragraaf 11.2.2 t/m 11.2.5 van Bal. Onderstaande wetgeving is van toepassing.

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

- 1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
- 2. Het verbod geldt niet, als:*
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:*
 - 1. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - 2. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
- 3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Art. 11.46 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Habitatrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
 - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Art. 11.54 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;*
 - b. *het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en*
 - c. *het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;*
 - b. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of*
 - c. *de activiteit deel uitmaakt van:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*

Binnen de Ow zijn uitzondering op de vergunningplicht en vergunningsvrije gevallen opgenomen (e.g. provinciaal vrijgestelde soorten en handelingen). Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan worden verleend als (par. 8.6.2 Bkl):

- Er geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat;
- De activiteit nodig is vanwege een wettelijk belang; en
- De activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort.

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning dient onder andere aan natuurwaardenonderzoek aangeleverd te worden (par. 7.2.8a.2 Or).

Tijdens ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming

1. *Dege*ne die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:
 - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
 - a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 1. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 2. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;
 3. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 4. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
 - b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
 - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
 - f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.
3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Bijlage 3: Kernkwaliteiten nationale landschappen

Deze bijlage gaat in op de kernkwaliteiten van nationale landschappen. De kernkwaliteiten zijn per nationaal landschap opgesomd (zie ook; Ministerie van VROM, 2004).

Tab 7.0, Kernkwaliteiten nationale landschappen (bron: Ministerie van VROM)

Nationaal landschap	Kernkwaliteit(en)
1. Groene Hart	<p>De kernkwaliteiten van het Hollands-Utrechts veenweidegebied:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grote mate van openheid; ○ Strokenverkaveling met hoog percentage water-land; ○ Veenweidekarakter. <p>De kernkwaliteiten van de 'waarden' (Alblasserwaard, Krimpenerwaard, Lopikerwaard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verkavelingspatroon; ○ Groen karakter door beplante dijken en kades; ○ Grote mate van openheid. <p>De kernkwaliteiten van de plassen (met name de Vinkeveense, Loosdrechtse, Nieuwkoopse en Reeuwijkse plassen):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Besloten oeverwal met vele buitenplaatsen; ○ Open veenplassen; ○ Veenweidekarakter.
2. Middag-Humsterland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reliëf gevormd door terpen, kwelderruggen en dijken; ▪ Onregelmatige blokverkavelingspatroon; ▪ Grote mate van openheid.
3. Noordelijke Wouden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strokenverkaveling met een lengte-breedteverhouding van 3:1-5:1; ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Reliëf in de vorm van pingoruïnes en dijkwallen.
4. Westergo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extreme mate van openheid; ▪ Reliëf gevormd door terpen en kwelderruggen; ▪ Onregelmatig blokvormig en radiaal verkavelingspatroon.
5. Zuidwest-Friesland (Hemmen-Friese meren-Gaasterland)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Middeleeuwse verkaveling, waterlopen en meren; ▪ Reliëf in de vorm van stuwwallen en terpen.
6. Drentse Aa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Vrij meanderende beken; ▪ Samenhangend complex van essen, bossen, heides en moderne ontginningen.
7. IJsseldelta (Mastenbroek-Kampereiland)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oudste rationele geometrische verkaveling van Nederland; ▪ Grote mate van openheid; ▪ Reliëf in de vorm van huisterpen en kreekruigen.
8. Noordoost-Twente	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Samenhangend complex van beken, essen, kampen en moderne ontginningen.
9. Graafschap	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Het groene karakter (o.a. door buitenplaatsen); ▪ Kenmerkend waterhuishoudingsstelsel en -patroon.
10. Achterhoek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleinschalige openheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Microreliëf door essen en 'eenmansessen'.
11. Gelderse Poort	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleinschalige openheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Reliëf door oeverwallen en dijken.
12. Veluwe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Actieve stuifzanden; ▪ De grote en aaneengeslotenheid van het bos.
13. Rivierengebied	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Samenhangend stelsel van rivier-uiteerwaard-oeverwal-kom; ▪ Samenhangend stelsel van hoge stuwwal-flank-kwelzone-oeverwal-rivier.

14. Noord-Hollands Midden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote openheid; ▪ Geometrische inrichtingspatroon in droogmakerijen; ▪ Strokenverkaveling.
15. Zuidwest-Zeeland	<p>De kernkwaliteiten van Walcheren:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kleinschalige openheid; ○ Groen karakter; ○ Reliëf door duinen, kreekruigen, kommen en vlietbergen. <p>De kernkwaliteiten van de Zak van Zuid-Beveland:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Groen karakter door fijnmazige kleinschaligheid; ○ Polderpatroon; ○ Kreekrestanten. <p>De kernkwaliteiten van West-Zeeuws-Vlaanderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Polderpatroon met geulensysteem; ○ Overgang van zandige kust, via kleipolders, naar dekzandgebied, met verschillende mate van openheid ○ Verdedigingswerken.
16. Groene Woud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het groene karakter; ▪ Kleinschalige openheid; ▪ Samenhangend complex van beken, essen, kampen, bossen en heides.
17. Heuvelland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Groene karakter; ▪ Reliëf.
18. Arkemheen-Eemland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extreme openheid; ▪ Slagenverkaveling; ▪ Veenweidekarakter.
19. De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen; ▪ Groen en overwegend rustig karakter; ▪ Openheid.
20. De Stelling van Amsterdam (SvA)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen; ▪ Groene en relatief 'stille' ring rond Amsterdam; ▪ Relatief grote openheid.